

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จไปทรงเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ครั้งที่ 24 เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2539 ที่หอประชุมคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ โดยมีพระราชดำรัสเปิดงานสรุปได้ว่า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเล็งเห็นถึงความสำคัญในเรื่องหนังสือมาตลอด ในฐานะที่เป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ ซึ่งเคยมีพระราชดำรัสว่า “...หนังสือเป็นเสมือนคลังที่รวบรวมความคิดวิทยาการทุกอย่าง ซึ่งคนพยายามรักษาความคิดเหล่านั้น และถ่ายทอดมาเป็นตัวอักษร หนังสือเผยแพร่ไปที่ใด ความรู้ความคิดก็จะเผยแพร่ไปถึงที่นั่น หนังสือจึงเป็นสิ่งมีค่าและมีประโยชน์อันประเมินมิได้ ในแง่ที่เป็นบ่อเกิดแห่งการเรียนรู้ของมนุษย์...” การที่กระทรวงศึกษาธิการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาตินั้น ไม่ได้หมายความว่าต้องการผลิตและจำหน่ายเท่านั้น แต่ควรรวมถึงการกระจายหนังสือไปสู่ภูมิภาค และส่งเสริมให้ประชาชนรักการอ่านและแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อช่วยให้เกิดการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน (“สมเด็จพระเทพฯ ทรงห่วงเด็กชนบท”, 2539 : 15 ; อ้างถึงในฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542 : 6) และตั้งพระราชปณิธานในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2521 : 125-126 ; อ้างถึงในไพพรรณ อินทนิล, 2546 : 9 -10) ซึ่งได้อัญเชิญมา ณ ที่นี้ว่า “หนังสือนี้มีมากมายหลายชนิด นำดวงจิตเร่ร่อนขึ้นสดใส ให้ความรู้สำเร็จบันเทิงใจ ฉันทจึงใฝ่ใจสมานอ่านทุกวัน มีวิชาหลายอย่างต่างจำพวก ล้วนสะดวกค้นได้ให้สุขสันต์วิชาการสรรมาสารพัน ชั่วชีวิตฉันอ่านได้ไม่เบื่อเลย”

การจัดกระบวนการเรียนการสอนในโรงเรียนนั้น การอ่านหนังสือมีความสำคัญและจำเป็นต่อการศึกษาอีกทั้ง การอ่านเป็นการแสวงหาความรู้ที่ครอบคลุมกิจกรรมหลายด้าน เช่น การรับรู้การตระหนัก การพัฒนา การสนองตอบ และการใช้จินตนาการ เป็นต้น การอ่านจึงสัมพันธ์กับการทำงานของสมอง การตอบสนองทางร่างกาย และอารมณ์ ซึ่งจะส่งผลไปถึงการเปลี่ยนแปลงทัศนคติบุคลิกภาพตลอดจนการประพฤติปฏิบัติของผู้อ่านเอง ดังที่ไพพรรณ อินทนิล (2546 : 1) ได้กล่าวไว้ว่า การอ่านเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ทั้งหมด และเป็นปัจจัยพื้นฐานในการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืนจากผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์การอ่านของคนไทย พบว่าปีหนึ่ง ๆ คนไทยอ่านหนังสือน้อยมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชนไทย ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้ประกาศนโยบายเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้คนไทย มีนิสัยรักการอ่านมากขึ้น โดยกำหนดให้ปีพุทธศักราช 2546 เป็นปีแห่งการส่งเสริมการอ่านและการเรียนรู้ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งระบุไว้ในหมวด 4 ว่าด้วยแนวการจัดการศึกษา มาตรา 24 (3) ที่กำหนดว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์

จริง ฝึกปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่านและเกิดการใฝ่รู้ อย่างต่อเนื่อง (ราชกิจจานุเบกษา, 2542 : 10) สังคมไทยขาดวัฒนธรรมในการอ่าน และขาดปัจจัยสนับสนุนโดยคนไทยอ่านหนังสือน้อยมากหากเทียบกับต่างประเทศ จากการสำรวจ พบว่า จากข้อมูลของสำนักงานสถิติแห่งชาติ เมื่อปี 2551 ระบุว่า คนไทยอายุตั้งแต่ 6 ขวบขึ้นไป ใช้เวลาอ่านหนังสือเรียนนอกเวลาเรียนและเวลาทำงาน เฉลี่ยวันละ 39 นาที โดยกลุ่มเยาวชนจนถึงเป็นกลุ่มที่อ่านหนังสือมากที่สุด เฉลี่ย 46 นาที แต่หากเทียบกับประเทศอื่นยังถือว่าเป็นสัดส่วนที่ต่ำมาก ซึ่งจากการจัดลำดับพฤติกรรมการอ่านพบว่าใน 1 ปี เด็กไทยอ่านหนังสือเฉลี่ยเพียง 5 เล่ม ขณะที่เวียดนามอ่าน 60 เล่ม สิงคโปร์ อ่าน 45 เล่ม และมาเลเซีย อ่าน 40 เล่ม นอกจากนี้ จากผลการสำรวจปี 2554 พบว่า คนไทย อายุตั้งแต่ 6 ปีขึ้นไป มีอัตราการอ่านหนังสือร้อยละ 68.6 ผู้ชายมีอัตราการอ่านหนังสือสูงกว่าผู้หญิงเล็กน้อย (ร้อยละ 68.8 และ 68.4 ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบกับผลการสำรวจที่ผ่านมา พบว่า อัตราการอ่านหนังสือเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี 2551 ทั้งผู้ชายและผู้หญิง ดังนั้น รัฐบาลจึงควรผลักดันนโยบายการส่งเสริมรักการอ่านอย่างจริงจังให้เกิดประสิทธิภาพอย่างจริงจังในอนาคต (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2554 : 69)

การอ่านเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้บุคคลค้นคว้าหาความรู้จากเอกสารหรือหนังสือ ซึ่งเป็นชุมทรัพย์แห่งวิชาการที่มั่งคั่งอุดมสมบูรณ์ที่สุด ผู้ที่ชอบอ่านหนังสือมักจะเป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จในการเรียน การดำเนินชีวิตและในการทำงาน สถานศึกษาจึงต้องพยายามจัดกิจกรรมให้เด็กมีทักษะการอ่านที่ถูกต้องชัดเจน และปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับเด็ก การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญและจำเป็นมากในการดำรงชีวิตของคนเรา ขณะนี้วิทยาการและเทคโนโลยีต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว การติดต่อสื่อสารก็มีความสำคัญในธุรกิจการงานมากขึ้น เนื้อหาสาระทางวิชาการรวมทั้งข้อมูลต่างๆ ในชีวิตประจำวันจะต้องอาศัยการอ่านจึงจะสามารถเข้าใจและสื่อความหมายกันได้ถูกต้องจึงปรากฏว่าผู้อ่านเก่ง และอ่านมากมักเป็นผู้ที่ได้เปรียบคนอื่น ๆ การรู้จักฝึกฝนการอ่านอย่างสม่ำเสมอจะช่วยให้ผู้อ่านมีพื้นฐานในการอ่านที่ดี ทั้งจะช่วยให้เกิดความชำนาญและมีความรู้กว้างขวางด้วย (วรรณิ โสมประยูร, 2549 : 52) การที่นักเรียนจะเป็นผู้อ่านที่ดีจึงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมที่ครูเป็นผู้จัดเตรียมให้นักเรียนได้อ่านอย่างสม่ำเสมอ การอ่านมีความสำคัญต่อการพัฒนาอาชีพและการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการเรียนการสอน การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องฝึกให้มีความชำนาญเพื่อจะได้สะสมประสบการณ์ทำให้เกิดความคิดกว้างขวางและ เข้าใจในเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้องรวดเร็ว (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์, 2545 : 2)

การอ่านจึงมีความจำเป็นและสำคัญต่อผู้เรียนทุกคนเพราะเป็นทักษะที่สำคัญที่มีคุณค่าต่อการเรียนรู้ หากมีความสามารถในการอ่านมักประสบความสำเร็จในการเรียนในรายวิชาต่าง ๆ ดังที่ แม้นมาส ขวลิต (2544 : 77) ได้กล่าวว่า กิจกรรมส่งเสริมการอ่านเป็นการกระทำต่าง ๆ เพื่อให้กลุ่มเป้าหมายเกิดความสนใจในการอ่านเห็นความสำคัญ และความจำเป็นของการอ่าน เกิดความเพลิดเพลินในการอ่านพยายามพัฒนาการอ่านของตนให้ถึงระดับการอ่านเป็นและอ่านจนเป็นนิสัย ปัญหาการอ่านมี 2 ประการใหญ่ ๆ คืออ่านไม่ออก และอ่านไม่เป็นการฝึกฝนหรือแก้ปัญหาต้องมีหลักการหรือรูปแบบของกระบวนการอ่านเป็นหลักแต่คนเราจะ

อ่านได้ต้องมีความพร้อมทั้งทางกายและจิตใจ สุขภาพดี มีการกล่อมเกลาร่างกายแล้วมีโอกาสนในการศึกษาซึ่งช่วยให้มีพื้นฐานความสามารถในการอ่านของผู้เรียน การสอนในห้องเรียน ในเวลาเรียนในตารางเรียนอย่างเดียวไม่สามารถที่จะกระตุ้นและส่งเสริมสร้างนิสัยรักการอ่านแก่นักเรียนได้เพียงพอเช่นเดียวกับ ผดุง อารยะวิญญู (2549 : 118-120) กล่าวไว้ว่า ทักษะในการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการเรียนรู้หากเด็กมีปัญหาในการอ่านจะทำให้วิชาอื่นมีปัญหาไปด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2550 : 4) ได้สรุปไว้ว่า เด็กที่มีปัญหาการเรียนรู้จำนวนมากเป็นเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำไม่สอดคล้องกับระดับอายุหรือสติปัญญา ถึงแม้จะได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับความรู้และระดับความสามารถทางสติปัญญาก็ตาม

จากสภาพการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอ่านของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า โรงเรียนในเขตพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงด้านบุคลากรบ่อยครั้ง ส่วนใหญ่มาจากการโยกย้ายบ่อย ทำให้บุคลากรที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่ส่วนมากจะเป็นบุคลากรที่บรรจุเข้าปฏิบัติงานใหม่แทนบุคลากรที่ย้ายออกทำให้ขาดทักษะการปฏิบัติงานขาด การทำงานเป็นทีมส่งผลต่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน ครูขาดการกระตุ้นให้นักเรียนใฝ่เรียนใฝ่รู้ และขาดทักษะประสบการณ์ในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านส่งผลกระทบต่อความรู้ความสามารถในการอ่าน การที่นักเรียนมีปัญหาทางการอ่านนี้จะส่งผลไปถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิชาอื่น ๆ อีกด้วยเพราะจากการสำรวจของครูพบว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาอื่น ๆ สูงตามไปด้วย ฉะนั้นความรับผิดชอบในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูที่จะดำเนินการส่งเสริมการอ่านโดยจะต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้ได้อ่านอยู่เสมอแม้จะนอกชั้นเรียนหรือการอ่านตามลำพัง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1, 2555 : 7) โรงเรียนบ้านหนองซ่าง อำเภอสามชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จัดการศึกษาใน 2 ระดับ คือ ชั้นอนุบาลปีที่ 1-2 และ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 มีนักเรียนทั้งหมด 119 คน มีจำนวนข้าราชการครู 9 คน บุคลากรทางการศึกษา 4 คน จากผลการประเมินคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากผลการประเมิน O-NET/LAS/NT ปีการศึกษา 2555 คิดเป็นร้อยละ 55.03 ส่วนช่วงชั้นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 64.01 ซึ่งถือว่าอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งเหตุผลหนึ่งที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอาจเนื่องมาจากไม่ได้รับกระตุ้นให้ใฝ่เรียนใฝ่รู้และไม่ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านเท่าที่ควร และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีนิสัยรักการอ่าน นักเรียนไม่ชอบเข้าห้องสมุดเพื่อศึกษาค้นคว้า นักเรียนใช้เวลาว่างไม่เกิดประโยชน์ ส่งผลให้นักเรียนขาดความรู้ความสามารถและขาดทักษะในการอ่านเอาเรื่อง คือ อ่านข้อความที่กำหนดให้แล้วยังไม่เข้าใจ จับใจความไม่ค่อยได้ การที่นักเรียนมีปัญหาทางการอ่านนี้จะส่งผลไปถึงการเรียนรู้ในวิชาอื่นๆอีกด้วย เพราะจากการสำรวจของครูพบว่านักเรียนที่มีความสามารถทางการอ่านสูงจะมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาอื่นๆสูงตามไปด้วย ฉะนั้นความรับผิดชอบในหน้าที่ของครูเกี่ยวกับการสอนอ่านจะต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้ได้อ่านอยู่เสมอๆ แม้จะในชั้นเรียน นอกชั้นเรียนหรือ การอ่านตามลำพัง (โรงเรียนบ้านหนองซ่าง, 2556 : 79) ดังนั้นการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในโรงเรียน ถือเป็นหัวใจ

สำคัญที่ผู้บริหารโรงเรียนและครูควรให้ความสนใจอย่างจริงจัง เพื่อปลูกฝังนักเรียนให้มีนิสัยรักการอ่านและใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ การเลือกวิธีการอ่านที่เหมาะสมกับนักเรียนตามระดับสติปัญญา วุฒิภาวะ และความพร้อม ความเอาใจใส่ของผู้บริหาร และครูที่จะมุ่งให้นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ดังนั้นเมื่อโรงเรียนสนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้นักเรียนอย่างจริงจังและต่อเนื่องก็จะส่งผลให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน อันเป็นลักษณะสำคัญที่ควรมุ่งพัฒนาให้เกิดขึ้น คนในชาติเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญที่สุด (จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์, 2552 : 47) ดังนั้นจึงถือว่ามีความจำเป็นจะต้องจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้กับนักเรียนอย่างมีกลวิธี โดยการกระตุ้น ชักจูงจัดกิจกรรมสร้างสถานการณ์เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ทั้งนี้ผู้บริหารและครูจึงต้องมีส่วนในการส่งเสริมให้เกิดการอ่านอย่างมีคุณภาพต่อไป

ด้วยเหตุผลและสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น สะท้อนให้เห็นว่า การอ่านนั้นมีความสำคัญต่อนักเรียนเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลเอาใจใส่จากผู้บริหารและครูในการส่งเสริม สนับสนุนการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่ นักเรียนผู้วิจัยจึงได้มีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ทั้งนี้เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองช้าง ให้มีคุณภาพสูงขึ้นต่อไป

คำถามการวิจัย

1. สภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นอย่างไร
2. แนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1
2. เพื่อศึกษาแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนโรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มผู้ร่วมวิจัย
 - 1.1 กลุ่มผู้ร่วมวิจัย
 - 1.1.1 ครูผู้สอน จำนวน 7 คน

1.2 กลุ่มเป้าหมาย (Target Group)

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 45 คน และชั้นประถมศึกษาปีที่ 4-6 จำนวน 50 คน รวม 95 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยได้ใช้จุดมุ่งหมายของการส่งเสริมการอ่านของกระทรวงศึกษาธิการ (2546 : 9) เพื่อการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนบ้านหนองช้าง ดังนี้

- 2.1 การอ่านหาความรู้
- 2.2 การอ่านเพื่อความบันเทิง
- 2.3 การอ่านเพื่อทราบข่าวสาร
- 2.4 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะแต่ละครั้ง

3. ขอบเขตด้านสถานที่ โรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1

4. ขอบเขตด้านระยะเวลาในการวิจัย

ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม - พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. สภาพปัญหาการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง อุปสรรคต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการอ่านของโรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคพื้นดิน เขต 1 ใน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 การอ่านหาความรู้ หมายถึง การอ่านหนังสือจากหนังสือประเภทตำราทางวิชาการ จากหนังสือที่มีสาระเดียวกันควรอ่านจากผู้เขียนหลาย ๆ คน เพื่อเป็นการตรวจสอบที่ถูกต้องแม่นยำของเนื้อหาผู้อ่านจะได้มีมุมมองที่กว้างขึ้นมีความรอบรู้แนวความคิดที่หลากหลายและไม่ควรอ่านเฉพาะในเนื้อหาวิชาที่ตนชอบเท่านั้นควรอ่านอย่างหลากหลายเพราะความรู้ในวิชาหนึ่งอาจนำไปช่วยเสริมในอีกวิชาหนึ่งได้

1.2 การอ่านเพื่อความบันเทิง หมายถึง การอ่านหนังสือประเภทสารคดีท่องเที่ยว นวนิยายเรื่องสั้นเรื่องแปลการ์ตูนบทประพันธ์แม้จะเป็นการอ่านเพื่อความบันเทิงผู้อ่านจะได้รับความรู้ที่สอดแทรกอยู่ในเรื่องด้วยการอ่านประเภทนี้มีข้อควรระวังว่าปัจจุบันหนังสือบางชนิดมีเนื้อหาสาระและรูปภาพที่ขัดต่อวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของไทยผู้อ่านจึงควรพิจารณาเลือกให้ดี

1.3 การอ่านเพื่อทราบข่าวสาร หมายถึง การอ่านประเภทบทความบทวิจารณ์ข่าว รายงานการประชุมข้อควรระวังในการอ่านประเภทนี้คือผู้อ่านมักเลือกอ่านที่สอดคล้องกับความคิดและความชอบของตนเพราะจะทำให้มีมุมมองที่กว้างขึ้นช่วยให้เรามีเหตุผลอื่น ๆ มาประกอบการวิจารณ์วิเคราะห์หลายมุมมองมากขึ้น

1.4 การอ่านเพื่อจุดประสงค์เฉพาะแต่ละครั้ง หมายถึง การอ่านที่ไม่ได้เจาะจงแต่เป็นการอ่านเป็นครั้งคราวในเรื่องที่ตนสนใจหรืออยากรู้เช่นการอ่านประกาศต่าง ๆ การอ่าน

โฆษณาแผ่นพับประชาสัมพันธ์หลากหลาย การอ่านสมุดโทรศัพท์หน้าเหลือง การอ่านข่าวสังคมข่าวบันเทิงข่าวกีฬาการอ่านประเภทนี้มักใช้เวลาไม่นานและไม่กระทำทุกวันส่วนใหญ่เป็นการอ่านที่ให้ความรู้บางครั้งก็อ่านเพื่อใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

2. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน หมายถึง การกระทำต่าง ๆ ที่จัดขึ้นเพื่อกระตุ้น ชักจูง เปิดโอกาสและแนะแนวทางการอ่านให้นักเรียนสนใจอ่านหนังสือโดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในรูปแบบโครงการของนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 2 โครงการประกอบด้วย

2.1 กิจกรรมเล่านิทาน หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเพื่อส่งตัวแทนมาเล่านิทานหน้าชั้นเรียนประกอบท่าทางหรืออุปกรณ์การเล่านิทาน เพื่อส่งเสริมการอ่านให้นักเรียนเกิดความสนใจ

2.2 กิจกรรมพื่านน้ออ่านเบิกบานใจ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ นักเรียนชักชวนกันอ่านหนังสือ โดยพืจะเป็นคนแนะนำน้อ เพื่อให้อ่านได้ตามวัตถุประสงค์

3. ครูผู้สอน หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนในโรงเรียนบ้านหนองช้าง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพ และแนวทางการจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านของนักเรียนตามความคิดเห็นของผู้บริหารกับครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านภาษาไทยของนักเรียน

2. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยจะเป็นข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร ครูและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อใช้ในการพัฒนาการส่งเสริมการอ่านของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพในอนาคตต่อไป